

Werkgroep Internationaal Recht en Conventioneel Wapengebruik

Advies ter zake gebruik van: 155 mm HE projectiel met baseburn module Rheinmetall "Assegai"

Refertes

Rheinmetall, *Functional Performance Outline: ASSEGAI Projectile Suite (IHE, HE, Prac, Prac Inert, Scr Smk, Illum, IR Illum, R-Phos)*, januari 2015

European Defence Review, "Modular improvements for Assegai artillery ammunition", maart 2019, <https://www.edrmagazine.eu/modular-improvements-for-assegai-artillery-ammunition>

Omschrijving en werking van het middel:

De "baseburn" module vermindert de weerstand of vertraging van artilleriemunitie die ontstaat na het afvuren van de munitie als gevolg van de vorm van het projectiel. Door gassen uit te stoten vanuit de module, wordt het vacuümeffect aan de achterkant van het projectiel vermindert en kan het projectiel een langere en stabielere baan afleggen. Dit heeft tot gevolg dat de maximum dracht van het artillerievuur groter wordt. De relatieve nauwkeurigheid op lange dracht is ongeveer gelijk aan de relatieve nauwkeurigheid op kortere dracht. Dit aspect wordt hieronder nader besproken.

Inzetmodaliteiten:

Type: Antimaterieel, antipersoneel

De munitie kan worden gebruikt in alle omstandigheden waarin lange afstand artillerievuur noodzakelijk is.

Juridisch kader:

Op grond van artikel 51, eerste en tweede lid, van het Eerste Aanvullende Protocol van 1977 bij de Verdragen van Genève van 1949 (AP1) zijn aanvallen op de burgerbevolking verboden. Op grond van het vierde lid van datzelfde artikel zijn aanvallen die geen onderscheid kunnen maken tussen burgers en militaire doelwitten verboden. Op grond van artikel 52 van AP1 zijn combattanten verplicht om onderscheid te maken tussen burgerobjecten en militaire doelwitten. Tot slot, op grond van de artikelen 51, vijfde lid onder (b), en 57, tweede lid onder (a)(iii), van AP1 zijn combattanten verplicht af te zien van een aanval als het daaruit verwachte verlies van levens onder de burgerbevolking, verwonding van burgers, schade aan burgerobjecten of een combinatie daarvan buitensporig zou zijn in verhouding tot het verwachte directe en tastbare voordeel van de aanval. Deze verboden en verplichtingen onder het humanitair oorlogsrecht worden ook wel aangeduid als de verplichting tot onderscheidend optreden en het proportionaliteitsvereiste.

Het onderhavige middel is ontworpen om de dracht van lange afstand artillerievuur groter te maken en dat aspect is in beginsel niet relevant vanuit juridisch oogpunt, tenzij daardoor de trefkans kleiner wordt (c.q. de *circular error probable*, CEP, groter wordt). Voor standaard 155 mm munitie geldt een CEP van (ongeveer) 150 - 250 meter. De berekeningen op basis van de schootstafels voor het onderhavige middel vertonen echter geen CEP, maar een vierkantvormige afwijkingberekening. Die berekening geeft aan dat de grootste waarschijnlijke fout in de lengte wordt bereikt bij schieten op maximale dracht van 39 km en bedraagt dan 128 meter. De daarbij horende waarschijnlijke fout in de breedte is 21 meter. De grootste waarschijnlijke fout in de breedte wordt bereikt bij schieten met een elevatie van 1142 mils en een dracht van 34 km en bedraagt dan 34 meter. De daarbij horende waarschijnlijke fout in de lengte is 99 meter. Uitgaande van deze berekeningen, is het middel niet nauwkeuriger maar ook niet onnauwkeuriger dan de reeds in gebruik zijnde standaard middelen. Het middel is dan ook niet in strijd met het geldend recht.

Media / politieke aspecten:

Het gebruik van 155 mm artillerievuur met de pantserhouwitser in de slag om Chora is een van de primaire aandachtspunten in zowel de media-aandacht voor die slag als de rechtszaak die thans in voorbereiding is. Het vergroten van de mogelijke inzetafstand van artillerievuur door het gebruik van het onderhavige middel kan tot bezorgdheid leiden in deze context.

Medische aspecten:

Niet van toepassing; het middel heeft geen wezenlijk andere uitwerking op het doel of slachtoffers dan reeds langere tijd bestaande en in gebruik zijnde 155 mm munitie.

Veiligheids- en Gezondheidsaspecten

De adviezen van de AIRCW zijn niet bedoeld als Arbo-adviezen en zijn geen vervanging voor adviezen of beoordelingen door het CEAG. De risico's voor het eigen personeel bij het gebruik van de door de AIRCW beoordeelde middelen dienen dan ook op de daarvoor bestemde manier te worden beoordeeld en van advies te worden voorzien.

Operationele beperkingen:

Geen; de munitie kan worden gebruikt in alle omstandigheden waarin lange afstand artillerievuur noodzakelijk is.

Andere middelen met dezelfde inzetmodaliteiten:

Het is voor de beoordeling van dit middel van belang om onderscheid te maken tussen het middel als zodanig en het wapensysteem waarmee het middel wordt afgevuurd. Een analyse van andere middelen met dezelfde inzetmodaliteiten beperkt zich daarom tot andere 155 mm munitie en ziet niet op alternatieven voor artillerievuur. De beoordeling ziet immers niet op artillerievuur, maar op de onderscheidende kenmerken van de munitie in kwestie.

Alle soorten 155 mm munitie zonder de baseburn module hebben dezelfde inzetmodaliteiten, zij het met een kleinere maximum dracht van het projectiel. Uitzondering op die stelling is de Excalibur 155 mm munitie (ook in gebruik bij de Nederlandse Krijgsmacht), die een langere dracht heeft en dat combineert met een hogere nauwkeurigheid. Het onderhavige middel is echter goedkoper dan de Excalibur munitie en is bedoeld voor inzet in omstandigheden waarin de lagere nauwkeurigheid (in vergelijking met de Excalibur munitie) geoorloofd is.

Vergelijking effectiviteit (effectiviteit van het middel in vergelijking met effectiviteit van alternatieve middelen):

De effectiviteit van het middel ziet op de langere maximum dracht van het projectiel, wat geen relevant aspect is voor de beoordeling van de toelaatbaarheid onder het internationaal recht.

Vergelijking medische gevolgen (gevolgen van het middel in vergelijking met gevolgen van alternatieve middelen):

Niet van toepassing; zie hierboven onder medische aspecten.

Oordeel op basis van vergelijkingen

Het middel is bedoeld om de maximum dracht van 155 mm munitie te vergroten, wat geen relevant aspect is voor de beoordeling van de toelaatbaarheid onder het internationaal recht.

Gebruik in andere landen:

Het middel is onder andere in gebruik bij de Krijgsmacht van Australië en Nederland.

Eindoordeel (toestaan; toestaan onder voorwaarden; ontraden):

Het gebruik van de baseburn module voor de Rheinmetall "Assegai" 155 mm munitie door de Nederlandse Krijgsmacht is toegestaan onder voorwaarde van nadere beoordeling van blootstellings-, Arbo-, Milieu- en HF aspecten zoals verwoord onder Veiligheids- en Gezondheidsaspecten.

Openbaarmaking

Dit advies bevat geen gerubriceerde of commercieel vertrouwelijke informatie en kan openbaar worden gemaakt na instemming van de minister.